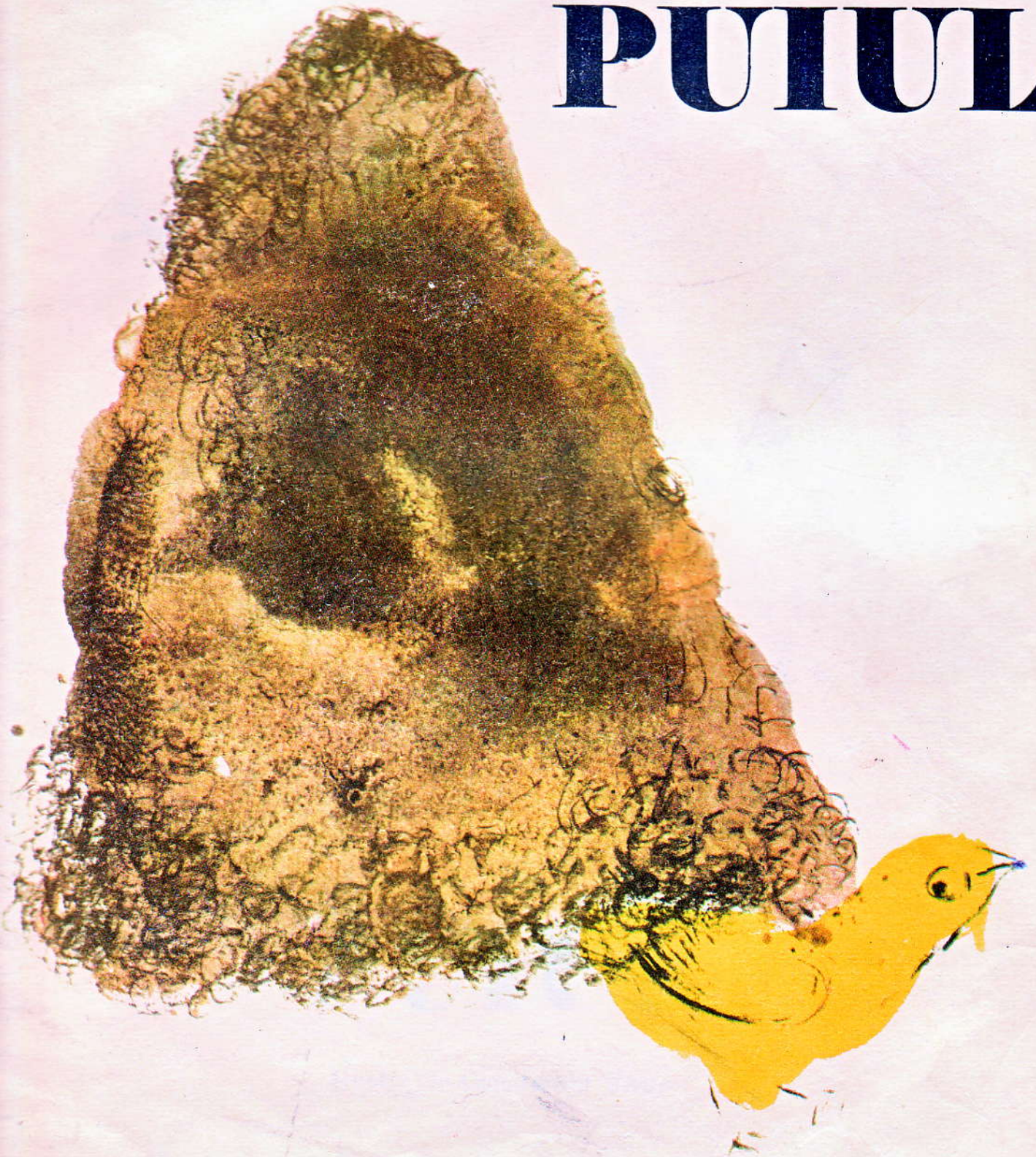

Î. AL. BRĂTESCU-VOINEȘTI

PUIUL

Sandi, să ascultați pe mămica

Într-o primăvară, o prepeliță aproape moartă de oboseală — că venea de departe, tocmai din Africa — s-a lăsat din zbor într-un lan verde de grâu, la marginea unui lăstar. După ce s-a odihnit vreo câteva zile, a început să adune beți-gașe, foi uscate, paie și fire de fîn și și-a făcut un cuib pe un mușuroi de pământ, mai sus, ca să nu i-l înece ploile; pe urmă, șapte zile de-a rîndul a ouat cîte un ou, în tot șapte ouă mici

ca niște cofeturi și a început să le clocească. Ai văzut cum stă găina pe ouă? Așa sta și ea, doar că ea în loc să stea în coteț, sta afară în grîu; și ploua, ploua de vărsa și ea nu se mișca, ca nu cumva să pătrunză o picătură de ploaie, la ouă. După trei săptămîni i-au ieșit niște pui drăguți, nu goi ca puii de vrabie, îmbrăcați cu puf galben ca puii de găină, dar mici, parcă erau șapte gogoși de mătase, și au început să umble prin grîu după mîncare. Prepelița prindea cîte o furnică, ori cîte o lăcustă, le-o firimițea în bucățele mici, și ei, pic! pic! pic! cu cioculețele lor, o mînceau numaidecît. Și erau frumoși, cuminți și ascultători; se plimbau primpjurul mamei lor și cînd îi striga: „Pitpalac!” repede veneau lîngă ea. Odată, prin iunie,

cînd au venit țărani să secere grîul, ăl mai mare dintre pui n-a alergat repede la chemarea mă-si, și cum nu știa să zboare, haț! l-a prins un flăcău sub căciulă. Ce frică a pățit cînd s-a simțit strîns în palma flăcăului, numai el a știut; îi bătea inima ca ceasornicul meu din buzunar; dar a avut noroc de un țaran bătrîn, care s-a rugat pentru el:

— Lasă-l jos, mă Marine, că e păcat de el, moare. Nu-l vezi că de-abia e cît luleaua?!

Cînd s-a văzut scăpat, fugi speriat la prepeliță să-i spuie ce-a pățit. Ea l-a luat, l-a mîngîiat și i-a spus:

— Vezi ce va să zică să nu mă ascuți? Cînd te-i face mare, o să faci cum ăi vrea tu, dar acum, că ești mic, să nu

ieși niciodată din vorba mea, că poți să pățești și mai rău.

Și așa trăiau acolo liniștiți și fericiți. Din seceratul grâului și din ridicarea snopilor se scuturaseră pe miriște o groază de boabe cu care se hrăneau și, măcar că nu era vreo apă prin apropiere, nu sufereau de sete, că beau dimineața picături de rouă de pe firele de iarbă. Ziua, când era căldură mare, stau la umbră în lăstar; după-amiaza, când se potolea vipia, ieșeau cu toții pe miriște; iar în nopțile răcoroase se adunau grămadă, ca sub un cort, sub aripile ocrotitoare ale prepeliței. Încet-încet puful de pe ei s-a schimbat în fulgi și în pene, și cu ajutorul mamei lor au început să zboare. Lecțiile de zbor se făceau dimineața spre răsăritul soarelui, când se îngîna ziua cu noaptea, și seara în amurg, căci ziua era primejdios din cauza hereților, care dădeau tîrcoale pe deasupra miriștii.

Mama lor îi așeza la rînd și îi întreba: „Gata?“ „Da“, răspundeau ei. „Una, două, trei!“ Și când zicea „trei“, frrr! zburau cu toții de la marginea lăstarului tocmai colo lîngă cantonul de pe șosea și tot așa îndărăt. Și mama lor le spunea că-i învață să zboare pentru o călătorie lungă, pe care trebuia s-o facă în curînd, când o trece vara. „Și o să zburăm pe sus de tot, zile și nopți, și o să vedem dedesubtul nostru orașe mari și rîuri și marea.“

*

Într-o după-amiază pe la sfîrșitul lui august, pe cînd puii se jucau frumos în miriște împrejurul prepeliței, aud o căruță venind și oprindu-se în drumeagul de pe marginea lăsta-

rului. Au ridicat toți în sus capetele cu ochișorii ca niște mărgele negre și ascultau.

„Nero! înapoi!” s-a auzit un glas strigînd. Puii n-au priceput; dar mama lor, care înțelesese că e un vînător, a rămas încremenită. Scăparea lor era lăstarul, dar tocmai dintr-acolo venea vînătorul. După o clipă de socoteală, le-a poruncit să se pitulească jos, lipiți cu pămîntul, și cu nici un preț să nu se miște.

— Eu o să zbor; voi să rămîneți nemișcați; care zboară e pierdut. Ați înțeles?

Puii au clipit din ochi c-au înțeles și au rămas așteptînd în tăcere.

Se auzea fîșîitul unui cîine care alerga prin miriște și din cînd în cînd glasul omului:

— Unde fugi? Înapoi, Nero!

Fîșîitul se apropie — uite cîinele: a rămas împietrit cu o labă în sus, cu ochii țintă înspre ei.

— Nu vă mișcați, ie șoptește prepelița și se strecoară binișor mai departe. Cîinele pășește încet după ea. Se apropie grăbit și vînătorul. Uite-l: piciorul lui e acum așa de aproape

de ei, încît văd cum i se urcă o furnică pe carîmbul cizmei. Vai! cum le bate inima. După cîteva clipe prepelița zboară ras cu pămîntul, la doi pași de la botul cînelui, care o urmărește; vînătorul se depărtează strigînd: „Înapoi! înapoi!“ Nu poate trage, de frică să nu-și împuște cîinele; dar prepelița se prefăce așa de bine că e rănită, încît cîinele vrea cu orice preț s-o prindă; iar cînd socotește că e în afară de bătaia puștii, zboară repede spre lăstar.

În vremea asta puiul ăl mai mare, în loc să stea nemișcat ca frații lui, după cum le poruncise mă-sa, zboară; vînăto-

rul îi aude pîrîitul zborului, se întoarce și trage. Era cam departe. O singură alică l-a ajuns la aripă. N-a picat, a putut zbura pînă în lăstar; dar acolo, de mișcarea aripii, osul — la început numai plesnit — s-a crăpat de tot, și puiul a căzut cu o aripă moartă. Vînătorul, cunoscînd desimea lăstarului și văzînd că trăsese într-un pui, nu s-a luat după dînsul, socotind că nu face truda de a-l căuta prin lăstar.

Ailalți pui nu s-au mișcat din locul unde-i lăsase prepelelita. Ascultau în tăcere. Din cînd în cînd se auzeau pocnete de pușcă și glasul vînătorului strigînd: „Apporte!“ Mai tîrziu

căruța s-a depărtat înspre vînător pe drumeagul lăstarului; încet-încet pocnetele și strigătele s-au pierdut, s-au stins, și în tăcerea serii care se lăsa, nu se mai auzea decît cîntecul greierilor; iar cînd s-a înnoptat și răsărea luna dinspre Cornățel, au auzit deslușit glasul mamei lor chemîndu-i din capul miriștei: „Pitpalac! pitpalac!“

Repede au zburat înspre ea și au găsit-o. Ea i-a numărat; lipsea unul.

— Unde e nenea?

— Nu știm, a zburat.

Atunci prepelița desperată a început să-l strige tare, mai tare, ascultînd din toate părțile. Din lăstar i-a răspuns un glas stins: „Piu! Piu!“...

Cînd l-a găsit, cînd i-a văzut aripa ruptă, a înțeles că era pierdut; dar și-a ascuns durerea, ca să nu-l deznădăjduiască pe el...

D-atunci au început zile triste pentru bietul pui; se uita cu ochii plînși cum frații lui se învățau la zbor dimineața și seara; iar noaptea, cînd ăilalți adormeau sub aripa mamei, el o întreba cu spaimă:

— Mamă, nu e așa că o să mă fac bine? Nu e așa c-o să merg și eu să-mi arăți cetăți mari și rîuri și marea?

— Da, mamă, răspundea prepelița, silindu-se să nu plîngă.

Și a trecut vara. Au venit țărani cu plugurile de au arat miriștea; prepelița s-a mutat cu puii într-un lan de porumb de alături; dar peste cîtăva vreme au venit oamenii de au cules porumbul, au tăiat cocenii și au întors locul; atunci s-a mutat în niște pîrloage din marginea lăstarului.

În locul zilelor mari și frumoase au venit zile mici și posomorîte, a început să cadă brumă și să se rărească frunza lăstarului. Pe înserate se vedeau rîndunici întîrziate zburînd în rasul pămîntului, ori pîlcuri de alte păsări călătore, iar în tăcerea nopților friguroase se auzeau strigătele cocorilor, mergînd toate în aceeași parte, către miazăzi.

În inima bieteii prepelițe era o luptă sfîșietoare. Ar fi vrut să se rupă în două: jumătate să plece cu copiii sănătoși, care sufereau de frigul toamnei înaintate, iar jumătate să ră-

mîie cu puiul schilod, care se agăța de ea cu desperare. Suflarea dușmănoasă a crivățului, pornită fără veste într-o zi, a hotărît-o. Decît să-i moară toți puii, mai bine numai unul — și fără să se uite înapoi, ca să nu-i slăbească hotărîrea, a zburat cu puii zdraveni, pe cînd ăl răniț striga cu deznădejde:

— Nu mă lăsați! Nu mă lăsați!

A încercat să se târască după ei, dar n-a putut, și a rămas în loc, urmărindu-i cu ochii pînă au pierit în zarea despre miazăzi.

Peste trei zile toată preajma era îmbrăcată în haina albă și rece a iernii. După o ninsoare cu viscol, urmă un senin ca sticla, aducînd cu dînsul un ger aprig.

La marginea lăstarului, un pui de prepeliță, cu aripa ruptă, stă zgribulit de frig.

După durerile grozave de pînă adineaori, urmează acum o piroteală plăcută. Prin mintea lui fulgeră crîmpeie de vedenii...miriște...un carîmb de cizmă pe care se urcă o furnică...aripa caldă a mamei. Se clatină într-o parte și într-alta, și pică mort, cu degetele ghearei împreunate ca pentru închinăciune.